

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 11. 7. 2012
COM(2012) 363 final

2012/0193 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o boji proti podvodom poškodzujúcim finančné záujmy Únie prostredníctvom trestného práva

{SWD(2012) 195 final}
{SWD(2012) 196 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

1.1 Všeobecný kontext

Podvod a súvisiace protiprávne konanie poškodzujúce finančné záujmy Únie predstavujú z hľadiska rozpočtu Únie, a teda aj peňazí daňovníkov, závažný problém. Zneužívanie finančných prostriedkov totiž ohrozuje napĺňanie hlavného cieľa rozpočtu Únie, ktorým je zlepšovanie životných podmienok a podpora rastu a zamestnanosti. Osobitne to platí najmä v čase fiškálnej konsolidácie a zodpovednosti a v období prijímania štrukturálnych reforiem zameraných na rast. Z výročnej správy Komisie o ochrane finančných záujmov Únie za rok 2010¹ vyplýva, že finančný dosah prípadov podozrenia z podvodu sa na strane príjmov a výdavkov odhaduje na približne 600 miliónov EUR ročne, a to aj napriek právnemu rámcu, ktorý v tejto oblasti existuje. Skutočná suma však môže byť ešte vyššia, pretože nie všetky prípady sa podarí odhaliť a oznámiť.

Povinnosťou Únie je zabezpečiť čo možno najúčinnnejšiu ochranu peňazí daňovníkov a využiť pritom možnosti, ktoré ponúka Zmluva o Európskej únii. Škoda spôsobená rozpočtu EÚ zdôrazňuje potrebu účinnej a rovnocennej ochrany finančných záujmov Únie, a to aj prostredníctvom trestného práva, ak to bude nevyhnutné. Napriek tomu, že na úrovni EÚ boli vypracované právne predpisy v oblasti boja proti podvodom, korupcii a praniu špinavých peňazí², príslušné pravidlá členských štátov sa v značnej miere odlišujú, a tým často aj samotná úroveň ochrany, ktorú ich vnútroštátne právne systémy poskytujú. Uvedený stav teda poukazuje na skutočnosť, že rovnocenná ochrana finančných záujmov Únie neexistuje a že opatrenia zamerané na boj proti podvodom nedosiahli požadovaný odradzujúci účinok.

Príkladom tejto nejednotnosti je trestný čin podvodu, ktorý členské štáty vymedzili v celej škále rozličných právnych predpisov – od všeobecného trestného práva, ktoré môže obsahovať osobitné alebo všeobecné formy páchania trestných činov – až po daňové trestné zákony³. Podobnú odlišnosť možno pozorovať aj v súvislosti s výškou sankcií, ktoré sa v jednotlivých členských štátoch ukladajú za tento druh trestnej činnosti⁴.

ČŠ Sankcie

AT Trest odňatia slobody až na **6 mesiacov** (§ 146 trestného zákona), **3 roky** (§ 147 ods. 1 a 2 trestného zákona), 10 rokov (§ 147 ods. 3 a § 148 trestného zákona), trest odňatia slobody až na 3 roky resp. 5 rokov a peňažný trest až do výšky dvojnásobku spreneverenej sumy (§ 7 AEG)

¹ KOM(2011) 595 v konečnom znení a pracovné dokumenty útvarov Komisie SEK(2011) 1107, 1108 a 1109 v konečnom znení.

² Dohovor z 26. júla 1995 (Ú. v. ES C 316, 27.11.1995. s. 49) (podvody); prvý protokol z 27. septembra 1996 (Ú. v. ES C 313, 23.10.1996, s. 2) a dohovor z 26. mája 1997 (Ú. v. ES C 195, 25.6.1997) (korupcia); protokol z 29. novembra 1996 (Ú. v. ES C 151, 20.5.1997, s. 2) (výklad súdu) a druhý protokol z 19. júna 1997 (Ú. v. ES C 221, 19.7.1997, s. 12) (pranie špinavých peňazí).

³ Pozri správy Komisie o vykonávaní Dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev, KOM(2004) 709 v konečnom znení z 25.10.2004 a KOM(2008) 77 v konečnom znení zo 14.2.2008.

⁴ Tabuľka je súčasťou podrobnejšieho prehľadu, ktorý sa týka aj iných trestných činov a ktorý je zahrnutý do posúdenia vplyvu pripojeného k návrhu tejto smernice. Údaje uvedené v tejto tabuľke približne mapujú situáciu v jednotlivých členských štátoch k decembru 2011.

ČŠ	Sankcie
BE	Trest odňatia slobody na 1 mesiac až 5 rokov (článok 450 zákona o dani z príjmov), trest odňatia slobody na 2 mesiace až 3 roky (článok 451 zákona o dani z príjmov) a peňažný trest (články 259, 260 a 261 všeobecného zákona o clách a spotrebnej dani)
BG	Trest odňatia slobody na 1 rok až 8 rokov (články 209 a 210 trestného zákona), trest odňatia slobody na 3 roky až 10 rokov (článok 211 trestného zákona), trest odňatia slobody na 2 roky až 8 rokov (článok 212 trestného zákona) a trest odňatia slobody na 3 roky až 10 rokov (článok 212 ods. 3 trestného zákona)
CY	Trest odňatia slobody na 5 rokov (článok 300 trestného zákona), trest odňatia slobody až na 3 roky alebo peňažný trest do výšky 5 125, 80 EUR alebo oboje
CZ	Trest odňatia slobody až na 2 roky (§ 209 - 212 trestného zákona)
DK	Trest odňatia slobody maximálne na 1 rok a 6 mesiacov (článok 279 trestného zákona), (článok 289A trestného zákona), 8 rokov pri závažnejšom spôsobe konania
EE	Peňažný trest alebo trest odňatia slobody až na 3 roky (§209 trestného zákona), 5 rokov (§210 trestného zákona)
FI	Peňažný trest alebo trest odňatia slobody na 14 dní až 2 roky (kap. 36, oddiel 1 trestného zákona), (kap. 29, oddiel 1 trestného zákona) (kap. 29, oddiel 5 trestného zákona), 4 mesiace až 4 roky pri závažnejšom spôsobe konania
FR	Trest odňatia slobody maximálne na 5 rokov a peňažný trest vo výške 375 000 EUR (články 313-1 až 313-3 trestného zákona), maximálne 7 rokov a peňažný trest vo výške 750 000 EUR pri závažnejšom spôsobe konania
DE	Trest odňatia slobody maximálne na 5 rokov alebo peňažný trest (§263 trestného zákona)
EL	Trest odňatia slobody na 10 dní až 5 rokov, 3 mesiace až 5 rokov (článok 386 ods. 1 trestného zákona), 2 roky až 5 rokov pri závažnejšom spôsobe konania
HU	Trest odňatia slobody až na 2 roky (§ 318 trestného zákona), 5 rokov (§ 314 trestného zákona)
IR	Trest odňatia slobody maximálne na 5 rokov (článok 42 zákona z roku 2001)
IT	Trest odňatia slobody na 6 mesiacov až 3 roky a peňažný trest vo výške 51 EUR až 1 032,00 EUR (článok 640.1 trestného zákona), trest odňatia slobody na 1 rok až 6 rokov (článok 640a trestného zákona)
LV	Trest odňatia slobody maximálne na 3 roky , alebo zaistovacia väzba, alebo trest povinnej práce vo forme verejnoprospešnej činnosti, alebo peňažný trest až do výšky šesťdesiatnásobku minimálnej mzdy (17 074, 20 EUR) (článok 177 trestného zákona)
LT	Trest povinnej práce vo forme verejnoprospešnej činnosti alebo peňažný trest, alebo obmedzenie osobnej slobody, alebo väzba, alebo trest odňatia slobody až na 3 roky (článok 182 trestného zákona) alebo až na 8 rokov (závažný trestný čin)
LU	Trest odňatia slobody na 1 mesiac až 1 rok alebo peňažný trest vo výške 500 EUR až 30 000 EUR (článok 490 trestného zákona), trest odňatia slobody na 1 mesiac až 1 rok alebo peňažný trest vo výške 500 EUR až 10 000 EUR (článok 498 trestného zákona)
MT	Trest odňatia slobody na 4 mesiace až 1 rok (článok 298 ods. 1 trestného zákona), trest odňatia slobody maximálne na 18 mesiacov a peňažný trest vo výške 2 329, 37 EUR až 34 940,60 EUR (článok 298C trestného zákona), trest odňatia slobody na 7 mesiacov až 2 roky (článok 308 trestného zákona, trest odňatia slobody na 1 mesiac až 6 mesiacov alebo peňažný trest (článok 309 trestného zákona)
NL	Trest odňatia slobody maximálne na 1 rok (článok 328 trestného zákona), 2 roky (článok 334 trestného zákona), 3 roky (článok 360 trestného zákona), 4 roky (články 227 a 326 trestného zákona) alebo 6 rokov (články 225, 336 a 359 trestného zákona) alebo peňažný trest až do výšky 76 000 EUR
PL	Trest odňatia slobody na 3 mesiace až 5 rokov (článok 297 trestného zákona)
PT	Trest odňatia slobody až na 3 roky alebo peňažný trest (článok 217 trestného zákona)
RO	Trest odňatia slobody na 6 mesiacov až 12 rokov (článok 215 trestného zákona) (základná sadzba)
SI	Trest odňatia slobody na 3 mesiace až 3 roky (článok 229 trestného zákona - 1), trest odňatia slobody maximálne na 3 roky (článok 211 KZ-1), trest odňatia slobody maximálne na 5 rokov (článok 228 trestného zákona -1), peňažný trest alebo trest odňatia slobody maximálne na 3 roky (článok 231 trestného zákona - 1)
SK	Trest odňatia slobody až na 2 roky (§ 221 trestného zákona), trest odňatia slobody na 1 rok až 5 rokov (§ 222 – 225 trestného zákona)
ES	Trest odňatia slobody na 6 mesiacov až 3 roky (článok 252 trestného zákona)

SE Trest odňatia slobody minimálne na **2 roky** (kap. 9, oddiel 1 trestného zákona)

UK Odsúdenie v skrátanom konaní: trest odňatia slobody maximálne na **12 mesiacov** alebo peňažný trest, alebo oboje (oddiel 1 zákona o podvodoch z roku 2006); odsúdenie na základe obžaloby: trest odňatia slobody maximálne na **10 rokov** alebo peňažný trest, alebo oboje

Táto nejednotnosť má negatívny vplyv na účinnosť politik Únie v oblasti ochrany jej finančných záujmov, na čo sa poukazuje aj v posúdení vplyvu pripojenom k tomuto návrhu. Spoločné vymedzenie trestných činov vo všetkých členských štátoch by obmedzilo riziko uplatňovania odlišných postupov, keďže by zabezpečilo jednotný výklad, ako aj jednotné dodržiavanie všetkých požiadaviek, ktoré sú nevyhnutné na začatie trestného stíhania. Zároveň by zvýšilo odradzujúci účinok príslušných ustanovení a ich schopnosť zabezpečiť presadzovanie práva. Potenciálni páchatelia úmyselných protiprávných konaní by tak boli menej motivovaní presúvať sa v rámci Únie tam, kde je miernejšia jurisdikcia.

Rovnocenná ochrana finančných záujmov Únie je rovnako dôležitá aj z hľadiska dôveryhodnosti inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr Únie, ako aj z hľadiska zabezpečenia legitímneho plnenia rozpočtu. Z tohto dôvodu by nemal do rozsahu pôsobnosti navrhovanej smernice patriť len podvod v užšom slova zmysle, ale aj iné formy súvisiaceho protiprávneho konania poškodzujúceho rozpočet Únie vrátane korupcie, prania špinavých peňazí a marenia verejného obstarávania. Rozhodujúcim prvkom v tejto súvislosti je vytváranie zisku na úkor rozpočtu EÚ, a teda na úkor daňovníkov.

Ďalším z dôvodov predloženia návrhu nového právneho nástroja je potreba prijať konkrétne opatrenia na vykonávanie komplexnej stratégie Komisie na boj proti podvodom. Z tohto dôvodu Komisia predkladá návrh tejto smernice.

1.2 Právny kontext

Prvé prvky trestnoprávnej ochrany finančných záujmov Únie boli zavedené v roku 1995 vo forme Dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev a jeho príslušných sprievodných protokolov (ďalej len „dohovor o ochrane finančných záujmov“)⁵. Uvedený dohovor bol následne ratifikovaný takmer všetkými členskými štátmi, v ktorých zároveň nadobudol platnosť⁶. Všeobecné trestnoprávne opatrenia Únie v tejto oblasti sú stanovené v rámcovom rozhodnutí Rady 2005/212/SVV z 24. februára 2005 o konfiškácii príjmov, nástrojov a majetku z trestnej činnosti⁷. Komisia však navrhla, aby bol tento nástroj v prípade zúčastnených členských štátov nahradený smernicou o zmrazovaní a konfiškácii príjmov z trestnej činnosti v Európskej únii⁸.

Tento rámec dopĺňajú všeobecné trestnoprávne opatrenia Únie, ktoré sa síce výslovne netýkajú ochrany finančných záujmov Únie, ale ktoré k nej napriek tomu prispievajú, pretože

⁵ Pozri poznámku pod čiarou č. 2.

⁶ Druhá správa Komisie o vykonávaní Dohovoru o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev a jeho protokolov, 14.2.2008, KOM(2008) 77 v konečnom znení, oddiel 4.1. Dohovor a jeho protokoly odvtedy ratifikovali ďalšie členské štáty. K ratifikácii zatiaľ ešte nepristúpila Česká republika, ktorá však v tejto súvislosti začala v súlade s ústavou príslušný interný postup.

⁷ Ú. v. EÚ L 68, 15.3.2005, s. 49.

⁸ KOM(2012) 85 v konečnom znení, 12.3.2012.

sú zamerané na boj proti určitým druhom protiprávných konaní, ako je napr. pranie špinavých peňazí⁹ a korupcia¹⁰, ktoré obzvlášť poškodzujú legálne hospodárstvo.

V máji 2011 uverejnila Komisia oznámenie o ochrane finančných záujmov Európskej únie pomocou trestného práva a administratívnymi vyšetrovaniami¹¹ spolu s pracovným dokumentom útvarov Komisie¹². V týchto dokumentoch sa poukazuje na rôznorodosť ustanovení týkajúcich sa vymedzenia trestných činov a trestnoprávných sankcií, ktoré v EÚ existujú na základe súčasného právneho rámca, a zdôrazňuje sa, že trestné právo predstavuje podľa názoru Komisie jeden z faktorov, ktoré môžu prispieť k zlepšeniu súčasného stavu.

V oznámení pod názvom „Smerom k politike EÚ v oblasti trestného práva“ zo septembra 2011¹³ sa navrhuje všeobecný obsahový a štrukturálny rámec trestného práva EÚ, ako aj všeobecné zásady právnych predpisov EÚ v oblasti trestného práva. Ide najmä o zásadu, že trestné právo EÚ neprekračuje rámec, ktorý je nevyhnutný na dosiahnutie jeho cieľov, pričom je týmto cieľom primerané.

Postupne boli vypracované normy správneho práva zamerané na boj proti protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. V nariadení (ES, Euratom) č. 2988/95 sa stanovujú pravidlá správneho konania v prípade protiprávných konaní poškodzujúcich finančné záujmy Únie¹⁴. Tieto pravidlá sú pritom doplnené príslušnými sektorovými pravidlami¹⁵. Okrem uvedených horizontálnych nástrojov osobitne zameraných na ochranu finančných záujmov Únie existuje na úrovni EÚ celý rad nástrojov správneho práva, ktoré obsahujú príslušné ustanovenia zamerané na boj proti protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu verejné zdroje Únie¹⁶.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENIE VPLYVU

2.1 Konzultácie so zainteresovanými stranami

Komisia uskutočnila konzultácie so zainteresovanými stranami pri rôznych príležitostiach. Útvary Komisie zorganizovali v tejto súvislosti 25. októbra 2011 osobitné stretnutie s akademickou obcou. Okrem toho sa na podnet Komisie uskutočnilo 6. decembra 2011 konzultačné stretnutie so zamestnancami verejnej správy z členských štátov, na ktoré bol prizvaný aj Výbor Európskeho parlamentu pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci. Prokuratúry jednotlivých členských štátov predložili svoje stanoviská prostredníctvom dotazníka, ako aj počas diskusie v rámci fóra generálnych prokurátorov, ktoré usporiadal

⁹ Smernica 91/308/EHS neskôr zrušená a nahradená smernicou 2005/60/ES z 26. októbra 2005 o predchádzaní využívania finančného systému na účely prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, Ú. v. EÚ L 309, 25.11.2005, s. 15.

¹⁰ Rozhodnutie Komisie zo 6. júna 2011, ktorým sa zriaďuje mechanizmus EÚ na predkladanie správ o boji proti korupcii, K(2011) 3673 v konečnom znení.

¹¹ KOM(2011) 293 v konečnom znení, 26.5.2011.

¹² SEK(2011) 621 v konečnom znení, 26.5.2011.

¹³ KOM(2011) 573 v konečnom znení, 20.9.2011.

¹⁴ Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1.

¹⁵ Napríklad v oblasti poľnohospodárstva ide o nariadenie (ES) č. 73/2009 týkajúce sa režimov priamej podpory pre poľnohospodárov, Ú. v. EÚ L 30, 31.1.2009, s. 16.

¹⁶ Pozri prehľad týchto nástrojov v štúdiu o právnom rámci v oblasti trestnoprávnej ochrany finančných záujmov EÚ, RS 2011/07 zo 4. mája 2012, s. 22.

Eurojust v Haagu 23. júna 2011 a následne 16. decembra 2011. Okrem toho zorganizovala Komisia 25. januára 2012 aj stretnutie so zástupcami Európskeho združenia daňovníkov.

Odborníci poukázali na výrazné nedostatky, ktoré existujú v súčasnom právnom rámci na ochranu finančných záujmov Únie, a to predovšetkým na doby premlčania trestného stíhania. Akademická obec zároveň zdôraznila, že trestné právo by sa malo využívať len ako krajná možnosť, pričom by sa mala náležitým spôsobom zohľadňovať zásada subsidiarity a proporcionality. Keďže trestné právo vkladá do rúk spoločnosti nástroj prísnej kontroly, ktorý výrazným spôsobom ovplyvňuje základné občianske slobody, malo by sa skutočne uplatňovať len ako krajné východisko, a to v prospech občanov a takým spôsobom, ktorý ochraňuje základné záujmy a rešpektuje občianske slobody. Odborníci z členských štátov vyjadrili vo všeobecnosti podporu cieľu, ktorý presadzuje Komisia, teda zabezpečeniu rovnocennej ochrany peňazí daňovníkov a základných záujmov v celej Európskej únii. Medzi zástupcami právnických profesií vládla zase široká zhoda, že jasne vymedzené trestné právo, ktoré zaručí rovnaké podmienky pre všetkých, je mimoriadne dôležitým elementom, ktorý je ale potrebné doplniť o príslušné procesné opatrenia, aby bolo možné odstrániť nedostatky v tejto oblasti. Posledný z uvedených aspektov je zohľadnený aj v pracovnom programe Komisie, ktorý v roku 2013 počíta s osobitnou iniciatívou zameranou na procesné opatrenia v oblasti ochrany finančných záujmov Únie. Výraznú podporu vyjadrilo Komisii aj Európske združenie daňovníkov, ktoré víta jej snahu o lepšiu ochranu finančných záujmov Únie pred zneužívaním, ako aj jej zámer vypracovať komplexný trestnoprávny rámec na ochranu finančných záujmov Únie, ktorý by mal odradzujúci účinok.

2.2 Posúdenie vplyvu

Komisia posúdila vplyv rôznych politických alternatív, pričom zohľadnila výsledky externej štúdie, ktorá bola ukončená vo februári 2012¹⁷. Na základe zváženia jednotlivých alternatív sa v posúdení vplyvu dospelo k záveru, že sa uprednostňuje to riešenie, ktoré umožní zaviesť nové druhy trestných činov súvisiacich s podvodom, stanoviť minimálne sankcie a zjednotiť zákonom stanovené premlčacie doby.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

3.1 Právny základ

Návrh vychádza z článku 325 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

V článku 325 sa stanovuje právomoc EÚ prijímať nevyhnutné opatrenia v oblasti predchádzania podvodom a inému protiprávnemu konaniu, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, a boja proti nim, „čo má pôsobiť odradzujúco“. V článku 325 ods. 4 sa stanovuje legislatívny postup, na základe ktorého sa majú tieto nevyhnutné opatrenia prijať s cieľom zabezpečiť účinnú a rovnocennú ochranu. Tento článok predstavuje zároveň právny základ pre prijímanie právnych predpisov v oblasti predchádzania podvodom a inému protiprávnemu konaniu, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, a boja proti nim. Pojem podvod sa v tejto súvislosti musí chápať v širšom slova zmysle, teda aj ako niektoré trestné činy súvisiace s podvodom.

¹⁷ Štúdia o právnom rámci v oblasti trestnoprávnej ochrany finančných záujmov EÚ – zákazka č. JUST/2011/EVAL/FW/1023/A4.

Boj proti protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie je veľmi špecifickou oblasťou politiky, na čo poukazuje aj skutočnosť, že ustanovenia týkajúce sa tejto oblasti sú v zmluve zahrnuté do osobitnej kapitoly „Boj proti podvodom“ v rámci hlavy „Finančné ustanovenia“. V žiadnej inej časti zmluvy sa nenachádza ani pojem „odradzujúco“. Z uvedených skutočností teda vyplýva, že Únia disponuje v tejto oblasti širokou škálou nástrojov. Na mimoriadny význam tejto oblasti poukazuje okrem toho aj článok 310 ods. 6 ZFEÚ, ktorý ako prvý článok v rámci hlavy o finančných ustanoveniach zdôrazňuje *potrebu* boja proti protiprávnemu konaniu, ktoré poškodzuje finančné záujmy Únie („bojujú“).

Účelom článku 325 je ochrana jediného záujmu, ktorý táto prioritná oblasť politiky presadzuje, a tým je ochrana verejných zdrojov Únie tak pri ich výbere, ako aj pri ich vynakladaní.

- Ochrana verejných zdrojov Únie je prejavom solidarity na úrovni EÚ a má iný rozmer ako súhrnná snaha členských štátov o ochranu vlastných finančných záujmov. Práve z tohto dôvodu udeľuje zmluva Únii výrazné právomoci prijímať „opatrenia“, ktoré pôsobia „odradzujúco“ a ktoré zabezpečujú „účinnú“ (článok 325 ods. 1) a „rovnocennú ochranu“ (článok 325 ods. 4)¹⁸. Odradzujúca, účinná a rovnocenná ochrana už zo svojej podstaty vždy zahŕňala trestnoprávny rozmer (pozri dohovor o ochrane finančných záujmov z roku 1995). Trestné právo je totiž nevyhnutným predpokladom na zabezpečenie preventívneho účinku v tejto oblasti, keďže sa predpokladá, že hrozba trestnoprávnych sankcií a ich vplyv na reputáciu by mali potenciálnych páchatel'ov v prvom rade odradiť od takéhoto protiprávného konania. Z tohto dôvodu je v článku 325 stanovená právomoc prijímať trestnoprávne opatrenia v záujme ochrany finančných záujmov Únie, a to pred akýmikoľvek formami protiprávného konania, čo zodpovedajúce ustanovenia článku 280 ods. 4 Zmluvy o ES neumožňovali.
- Hoci finančné záujmy Únie nie sú v samotnej zmluve vymedzené, z tejto formulácie, ktorá je širšia ako pojem „rozpočet“, ktorý sa používa všade v zmluve (napr. článok 310 ods. 1 druhý pododsek), je zrejmé, že ide o všetky finančné prostriedky, ktoré spravuje Únia alebo ktoré sa spravujú v jej mene¹⁹.

Týmto návrhom sa nahrádza návrh smernice o trestnoprávnej ochrane finančných záujmov Spoločenstva²⁰.

3.2 Subsidiarita, proporcionalita a rešpektovanie základných práv

Prijatie opatrení na úrovni Únie je nevyhnutné z týchto dôvodov:

Finančné záujmy Únie sa vzťahujú na aktíva a záväzky, ktoré spravuje Únia alebo ktoré sa spravujú v jej mene. Zo samotného charakteru týchto záujmov vyplýva, že od samého počiatku stoja na úrovni Únie. Práve z tohto dôvodu sú orientované na Úniu oveľa viac, ako ktorákoľvek iná oblasť, v ktorej sa vyžaduje harmonizácia predpisov v jednotlivých členských štátoch. Svojou formou a podstatou sa dajú skôr prirovnať k pravidlám vlastnej ochrany

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ V tejto súvislosti pozri tiež vymedzenie pojmu v článku 1 ods. 2 nariadenia (ES, Euratom) č. 2988/95.

²⁰ KOM(2001) 272 v konečnom znení, 23.5.2001, zmenené a doplnené KOM(2002) 577 v konečnom znení, 16.10.2002.

inštitúcii, orgánov, úradov a agentúr Únie, napr. z hľadiska fyzickej bezpečnosti a bezpečnosti IT. Z uvedených dôvodov nemožno ochranu finančných záujmov Únie dostatočne zabezpečiť len opatreniami na úrovni samotných členských štátov. V tomto zmysle sa aj v samotnej zmluve, a to v článku 310 ods. 6 a v článku 325 ods. 1 a 4 ZFEÚ, poukazuje na potrebu legislatívnych krokov na úrovni EÚ, ktoré umožnia prijať rovnocenné a odradzujúce opatrenia na ochranu finančných záujmov Únie pred protiprávnym konaním. Podľa článku 48 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 je Európska komisia navyše plne zodpovedná za plnenie rozpočtu Únie na strane príjmov a výdavkov.

Svoje finančné záujmy dokáže najlepšie ochrániť samotná Únia, a to vzhľadom na osobitné pravidlá EÚ, ktoré sa v tejto oblasti uplatňujú. Patria k nim pravidlá stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách, všeobecné pravidlá ochrany finančných záujmov prostredníctvom správneho práva či sektorové pravidlá ochrany finančných záujmov v jednotlivých oblastiach politiky. Týka sa to aj rozsahu, v akom je možné zjednotiť *trestnoprávne* ustanovenia na ochranu finančných záujmov Únie. Pri právnych predpisoch EÚ v oblasti trestného práva je potrebné venovať mimoriadnu pozornosť dodržiavaniu všeobecnej zásady subsidiarity. V praxi to znamená, že EÚ môže prijímať právne predpisy len vtedy, ak zamýšľaný cieľ nemožno účinnejšie dosiahnuť prostredníctvom opatrení na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni, ale z dôvodov rozsahu alebo účinkov navrhovaného opatrenia ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie. Len EÚ je totiž schopná vypracovať záväzné aproximačné právne predpisy s účinnosťou vo všetkých členských štátoch a vytvoriť tak právny rámec, ktorý umožní prekonať existujúce nedostatky, a to predovšetkým nedostatočnú rovnocennosť, ktorá je v rozpore s cieľmi zmluvy stanovenými v článku 325 ods. 4 ZFEÚ.

Tento návrh sa dotýka nasledujúcich práv a zásad Charty základných práv Európskej únie: právo na slobodu a rodinný život (v dôsledku možnosti obmedzenia osobnej slobody odsúdených páchateľov), slobodná voľba povolania a sloboda podnikania (v dôsledku možného vylúčenia odsúdených páchateľov), vlastnícke právo (v dôsledku možného zatvorenia podnikov, ktoré sa dopustili trestného činu), peňažné tresty pri odsúdení, konfiškácia, zásada zákonnosti a primeranosti trestných činov (v dôsledku vymedzenia nových trestných činov) a právo nebyť stíhaný dvakrát za ten istý trestný čin (v dôsledku interakcie s režimami správnych sankcií). Tieto zásady sú opodstatnené, pretože zodpovedajú cieľom všeobecného záujmu, ktoré sú uznané Úniou (pozri článok 52 ods. 1 charty), a to najmä cieľu prijímať účinné a odradzujúce opatrenia na ochranu finančných záujmov Únie. Vzhľadom na nedostatočný pokrok, pokiaľ ide o objem nezrovnalostí a podvodov, ako aj na nedostatočnú účinnosť súčasných opatrení uplatňovaných na základe dohovoru o ochrane finančných záujmov, je nevyhnutné prijať trestnoprávne opatrenia v oblasti predchádzania podvodom a súvisiacemu protiprávnemu konaniu a boja proti nim. Dôraz sa pritom kladie na zabezpečenie toho, aby tieto opatrenia nepresahovali rámec, ktorý je nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa, a aby teda boli v súlade so zásadou proporcionality.

3.3 Výber nástrojov

Keďže cieľom je stanoviť harmonizovaný súbor trestnoprávnych ustanovení v oblasti ochrany finančných záujmov Únie a zároveň umožniť členským štátom určitú flexibilitu pri prijímaní ešte prísnejších opatrení, vhodným nástrojom je smernica.

3.4 Jednotlivé ustanovenia

Článok 1: Predmet úpravy – v tomto ustanovení sa stanovuje účel a rozsah pôsobnosti tohto návrhu a uvádza sa v ňom, že tento návrh sa vzťahuje len na ochranu finančných záujmov Únie.

Článok 2: Vymedzenie finančných záujmov Únie – v tomto ustanovení sa vymedzuje pojem finančné záujmy Únie, ktorý sa uplatňuje v celom nástroji. Európsky súdny dvor vo svojom rozsudku potvrdil²¹, že existuje priama súvislosť medzi výberom príjmov z DPH v súlade s uplatniteľným právom Únie na jednej strane a dostupnosťou zodpovedajúceho zdroja založeného na DPH v rozpočte Únie na strane druhej, keďže akýkoľvek výpadok vo výbere týchto príjmov spôsobuje potenciálne zníženie tohto druhu zdroja finančných prostriedkov. Má sa teda za to, že podvody s DPH poškodzujú finančné záujmy Únie, a preto by mali spadať do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3: Podvod poškodzujúci finančné záujmy Únie – v tomto ustanovení sa vymedzuje pojem podvodné konanie, ktoré je v členských štátoch potrebné kvalifikovať ako trestný čin.

Článok 4: Trestné činy súvisiace s podvodom poškodzujúce finančné záujmy Únie – toto ustanovenie sa týka protiprávneho konania v kontexte predchádzania podvodom a boja proti nim.

Uvádza sa v ňom, že nekalé konanie uchádzačov vo verejnom obstarávaní je v členských štátoch potrebné kvalifikovať ako trestný čin. Vzťahuje sa na konanie podobné podvodu, pri ktorom sa síce v priebehu postupu zadávania zákazky predkladajú zadávateľovi pravdivé údaje, tieto údaje sú však založené na informáciách, ktoré boli neoprávneným spôsobom získané od verejných orgánov. Hoci takéto ustanovenie už existuje vo viacerých členských štátoch, výška ukladaných sankcií sa v značnej miere odlišuje (od trestu odňatia slobody na jeden deň až po trest odňatia slobody minimálne na tri roky²²). V tejto súvislosti sa odhaduje, že chýbajúce účinné právne predpisy v tejto oblasti spôsobujú rozpočtu Únie stratu vo výške 40 miliónov EUR ročne²³. Keďže koordinácia správania uchádzačov pri predkladaní ponúk už na úrovni Únie a členských štátov podlieha opatreniam na presadzovanie práva a ukladaníu sankcií, nebude spadať do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.

V článku 4 sa zároveň vymedzuje pojem korupcia, ktorú je v členských štátoch potrebné kvalifikovať ako trestný čin. Toto vymedzenie v značnej miere vychádza z dohovoru o ochrane finančných záujmov. Vnútroštátne právne predpisy, ktorými sa vykonáva Dohovor o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev z roku 1995 a jeho protokoly, ako aj príslušná judikatúra však naznačujú, že vymedzenie aktívnej a pasívnej korupcie uvedené v dohovore je potrebné ďalej rozvinúť. Na rozdiel od uvedeného dohovoru sa však ustanovenie tohto návrhu bude vzťahovať aj na konanie, pri ktorom nejde len o porušenie úradných povinností. Keďže korupcia predstavuje z hľadiska finančných záujmov Únie obzvlášť závažný problém, je potrebné sa jej venovať v osobitnom ustanovení. Článok 4 obsahuje taktiež vymedzenie pojmu sprenevera. Ide o konanie zamestnancov verejnej správy, ktoré síce nepredstavuje podvod v užšom slova zmysle, ale ktorého cieľom je zneužiť finančné

²¹ Rozsudok z 15. novembra 2011 vo veci C-539/09, *Komisia / Nemecko* (Ú. v. EÚ C 25, 2012, s. 5).

²² Štúdia o právnom rámci v oblasti trestnoprávnej ochrany finančných záujmov EÚ, RS 2011/07 zo 4. mája 2012, s. 74.

²³ *Ibidem*, s. 150.

prostriedky alebo aktíva na iné ako zamýšľané účely s úmyslom poškodiť finančné záujmy Únie. V tomto ustanovení sa zároveň odkazuje na právne predpisy v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí, a to v súvislosti s legalizáciou príjmov z trestnej činnosti, na ktorú sa vzťahuje táto smernica, s cieľom kvalifikovať takéto pranie špinavých peňazí v členských štátoch ako trestný čin. Týmto spôsobom sa zabezpečí, aby sa na všetky trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie uplatňoval rovnaký sankčný režim.

V tejto súvislosti sa v článku vymedzuje aj pojem zamestnanec verejnej správy, ktorý nezahŕňa len osoby, ktoré pôsobia v legislatívnom, správnom alebo súdnom orgáne alebo ktoré iným spôsobom vykonávajú verejnú službu pre Úniu alebo v členskom štáte, ale aj osoby, ktoré takúto funkciu vykonávajú v tretej krajine. Finančné záujmy Únie je totiž potrebné ochraňovať aj pred aktívnou a pasívnou korupciou či pred spreneverou zo strany osôb pôsobiacich v tretích krajinách, ktoré sú poverené spravovaním finančných prostriedkov Únie.

Článok 5: Podnecovanie, napomáhanie, nadržovanie a pokus – toto ustanovenie sa uplatňuje na všetky uvedené trestné činy. Členským štátom ukladá povinnosť kvalifikovať ako trestný čin aj určité formy prípravy na trestný čin a účasti na ňom. Trestná zodpovednosť za pokus trestného činu sa pri väčšine trestných činov osobitne neupravuje, keďže znaky pokusu sú už zahrnuté do základného vymedzenia príslušných trestných činov.

Článok 6: Zodpovednosť právnických osôb – toto ustanovenie sa uplatňuje na všetky uvedené trestné činy. Členským štátom ukladá povinnosť zabezpečiť trestnú zodpovednosť právnických osôb a zároveň vylúčiť možnosť, aby bola táto trestná zodpovednosť vnímaná ako alternatíva k trestnej zodpovednosti fyzických osôb.

Článok 7: Sankcie v prípade fyzických osôb – toto ustanovenie sa uplatňuje na všetky uvedené trestné činy. Členským štátom ukladá povinnosť ukladať účinné, primerané a odradzujúce sankcie v súlade s judikatúrou Súdneho dvora a stanoviť minimálny súbor trestnoprávnych sankcií pre fyzické osoby. Predpokladané sankcie sú pritom primerané závažnosti trestných činov a sú v súlade so sankciami, ktoré sa v súčasnosti uplatňujú vo väčšine členských štátov. V článku 7 sa zároveň objasňujú určité aspekty vzájomnej súvislosti medzi smernicou a disciplinárnymi trestami, o ktorých sa rozhoduje na inom základe.

Článok 8: Minimálna výmera trestu odňatia slobody – toto ustanovenie sa uplatňuje na všetky uvedené trestné činy. Ukladá povinnosť stanoviť určitú minimálnu trestnú sadzbu trestu odňatia slobody v prípade obzvlášť závažných trestných činov, a to na základe hranice trestnej sadzby pre jednotlivé druhy trestných činov. Zavedenie minimálnych sankcií zabezpečí, aby sa sankcie za určitý druh protiprávneho konania konzistentne uplatňovali v jednotlivých členských štátoch, čo následnej prispeje k účinnej a rovnocennej ochrane finančných záujmov Únie v celej Európskej únii. Hospodárska trestná činnosť – vrátane podvodov – je už tradične oblasťou, v ktorej môžu mať trestnoprávne sankcie mimoriadne odradzujúci účinok, keďže sa dá predpokladať, že potenciálni páchatelia zhodnotia pred samotných spáchaním trestného činu prípadné riziká. Zavedenie minimálnych sankcií je teda nevyhnutným predpokladom na zabezpečenie účinných odradzujúcich opatrení v celej Európe. Vďaka minimálnej výmere trestu odňatia slobody v dĺžke šiestich mesiacov, ktorá je primeraná závažnosti trestných činov, bude možné vydávať a vykonávať európsky zatykač v prípade trestných činov

uvedených v článku 2 rámcového rozhodnutia o európskom zatykači²⁴, čím sa zabezpečí čo možno najúčinnnejšia justičná spolupráca a spolupráca v oblasti presadzovania práva.

Článok 9: Druhy minimálnych sankcií v prípade právnických osôb – toto ustanovenie je podobné článku 7, vzťahuje sa však na právnické osoby.

Článok 10: Zmrazovanie a konfiškácia – toto ustanovenie sa uplatňuje na všetky uvedené trestné činy. Ukladá povinnosť stanoviť spôsoby zmrazovania a konfiškácie príjmov a nástrojov z týchto trestných činov.

Článok 11: Súdna príslušnosť – toto ustanovenie vychádza zo zásady teritoriality a personality a uplatňuje na všetky uvedené trestné činy. Ukladá povinnosť stanoviť príslušnosť súdnych orgánov, na základe ktorej môžu začať vyšetrovanie, viesť trestné stíhanie a vydávať rozsudky vo veciach týkajúcich sa finančných záujmov Únie. Keďže táto smernica neumožňuje viesť trestné stíhanie vo veci podvodu, pri ktorom členské štáty nemôžu vykonávať súdnu právomoc, členské štáty a Komisia si budú s príslušnými tretími krajinami vymieňať dôkazy o podvodnom konaní, ktoré bolo spáchané občanmi tretích krajín mimo územia EÚ a zároveň budú úzko spolupracovať, aby príslušným orgánom v týchto krajinách umožnili viesť takého trestné stíhanie.

Článok 12: Premlčanie pri trestných činoch poškodzujúcich finančné záujmy Únie – toto ustanovenie sa uplatňuje na všetky uvedené trestné činy. Ukladá povinnosť stanoviť minimálne premlčacie doby, ako aj premlčaciu dobu pre výkon trestu v nadväznosti na konečný odsudzujúci rozsudok.

Článok 13: Vymáhanie finančných prostriedkov – v tomto ustanovení sa objasňuje, že vykonávaním tejto smernice nie je dotknutá povinnosť členských štátov zabezpečiť vymoženie súm neoprávnene vyplatených v dôsledku spáchania trestných činov uvedených v tejto smernici, a to bez ohľadu na premlčanie trestného stíhania podľa článku 12.

Článok 14: Súčinnosť s inými uplatniteľnými právnymi predpismi Únie – v tomto ustanovení sa objasňuje vzájomná súčinnosť sankčných režimov v správnom a trestnom konaní.

Článok 15: Spolupráca členských štátov s Európskou komisiou (Európskym úradom pre boj proti podvodom) – toto ustanovenie v značnej miere vychádza z ustanovenia o spolupráci členských štátov a Komisie, ktoré je zahrnuté do druhého protokolu k dohovoru o ochrane finančných záujmov. Toto ustanovenie je potrebné do smernice zahrnúť, keďže uvedený dohovor a jeho protokoly sa článkom 16 zrušujú.

Článok 16: Zrušenie dohovorov o trestnoprávnej ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev – týmto ustanovením sa zrušuje dohovor o ochrane finančných záujmov z roku 1995 a jeho protokoly.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh nemá žiaden priamy vplyv na rozpočet Únie. Jeho cieľom je však predchádzať stratám spôsobeným protiprávnym konaním poškodzujúcim finančné záujmy Únie

²⁴ Ú. v. ES L 190, 18.7.2002, s. 1.

prostredníctvom ráznejších odradzujúcich opatrení a účinnejšieho presadzovania trestného práva orgánmi členských štátov a zároveň uľahčiť vymáhanie finančných prostriedkov v prípade, že v dôsledku protiprávneho konania poškodzujúceho finančné záujmy Únie už k takýmto stratám došlo.

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o boji proti podvodom poškodzujúcim finančné záujmy Únie prostredníctvom trestného práva

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 325 ods. 4,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho dvora audítorov²⁵,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Ochrana finančných záujmov Únie sa netýka len spravovania rozpočtových prostriedkov, ale aj všetkých opatrení, ktoré poškodzujú alebo môžu poškodiť jej aktíva, ako aj aktíva členských štátov, pokiaľ sú určené na podporu alebo stabilizáciu hospodárstva alebo verejných financií členských štátov v záujme politik Únie.
- (2) V záujme zabezpečenia účinnej, primeranej a odradzujúcej ochrany finančných záujmov Únie by sa mala existujúca ochrana v rámci správneho a občianskeho práva dopĺňať v obzvlášť závažných prípadoch protiprávneho konania súvisiaceho s podvodom v členských štátoch aj v budúcnosti o trestnoprávny rozmer. Zároveň by sa malo zabrániť rozporom v týchto oblastiach práva i medzi nimi.
- (3) Ochrana finančných záujmov Únie si vyžaduje spoločné vymedzenie pojmu podvod, ktoré sa bude vzťahovať na podvodné konanie poškodzujúce rozpočet EÚ tak na strane príjmov, ako aj na strane výdavkov.
- (4) Podvody s daňou z pridanej hodnoty (DPH) znižujú daňové príjmy členských štátov a následne aj príjmy plynúce z uplatnenia jednotnej sadzby na vymeriavacie základy DPH členských štátov. Ako potvrdil Európsky súdny dvor vo svojom rozsudku²⁶, existuje priama súvislosť medzi výberom príjmov z DPH v súlade s uplatniteľným právom Únie na jednej strane a dostupnosťou zodpovedajúceho zdroja finančných prostriedkov v rozpočte Únie na strane druhej, keďže akýkoľvek výpadok vo výbere

²⁵ Ú. v. EÚ C , , s. .

²⁶ Vec C-539/09 – Ú. v. EÚ C 25/08, 28.1.2012, s. 5.

týchto príjmov spôsobuje potenciálne zníženie tohto druhu zdroja. Z tohto dôvodu sa smernica vzťahuje na príjmy pochádzajúce z výberu DPH v členských štátoch.

- (5) Posudzovanie výrazného vplyvu nezákonného úbytku vlastného zdroja založeného na DPH na finančné záujmy Únie a uplatnenie príslušných hraničných hodnôt stanovených v tejto smernici je potrebné vykladať v súlade so zásadou proporcionality, a to vzhľadom na osobitný charakter a metodiku výpočtu tohto druhu vlastného zdroja a diferencované zaobchádzanie s členskými štátmi.
- (6) Finančné záujmy Únie môžu byť poškodzované v prípade, že jednotliví uchádzači predkladajú verejným obstarávateľom alebo orgánom udeľujúcim grant údaje založené na informáciách, ktoré boli neoprávneným spôsobom získané priamo alebo nepriamo od zadávateľa, a to s cieľom obísť pravidlá uplatňované v prípade verejného obstarávania alebo postupu udeľovania grantu alebo s cieľom odchyliť sa od týchto pravidiel. Hoci je takéto konanie uchádzača veľmi podobné podvodu, nemusí nevyhnutne napĺňať všetky znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu, keďže predložená ponuka môže byť v plnom súlade so všetkými príslušnými požiadavkami. Koordinácia správania uchádzačov pri predkladaní ponúk porušuje pravidlá hospodárskej súťaže Únie, ako aj zodpovedajúce vnútroštátne právne predpisy. Takéto konanie podlieha na úrovni Únie verejnému presadzovaniu práva a ukladaniu sankcií a nemalo by spadať do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.
- (7) Právne predpisy EÚ v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí sú v plnej miere uplatniteľné aj na legalizáciu príjmov z trestnej činnosti, na ktorú sa vzťahuje táto smernica. Odkaz na uvedené právne predpisy by mal zabezpečiť, aby sa sankčný režim zavedený touto smernicou uplatňoval na všetky trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie.
- (8) Korupcia predstavuje z hľadiska finančných záujmov Únie obzvlášť závažný problém a v mnohých prípadoch sa môže spájať aj s podvodným konaním. Z tohto dôvodu je potrebné, aby bolo takéto konanie kvalifikované ako osobitný trestný čin. Pritom sa musí zabezpečiť, aby boli príslušné trestné činy vymedzené bez ohľadu na to, či dané konanie predstavuje porušenie úradných povinností. V prípade trestných činov pasívnej korupcie a sprenevery je potrebné vymedziť pojem zamestnanec verejnej správy, ktorý sa bude vzťahovať na všetkých príslušných zamestnancov zastávajúcich úradnú funkciu, ktorí boli vymenovaní, zvolení alebo zamestnaní na základe zmluvy, ako aj na osoby, ktoré síce nezastávajú žiadnu úradnú funkciu, ale ktoré v mene štátneho alebo iného verejného orgánu poskytujú buď služby občanom, alebo vo všeobecnosti služby vo verejnom záujme, ako napr. dodávatelia zapojení do spravovania finančných prostriedkov EÚ.
- (9) Finančné záujmy Únie môžu byť poškodzované určitým druhom konania zamestnancov verejnej správy, ktorého cieľom je zneužiť finančné prostriedky alebo aktíva na iné ako zamýšľané účely s úmyslom poškodiť finančné záujmy Únie. Z tohto dôvodu je potrebné presne vymedziť trestné činy, ktoré zahŕňajú tento druh konania.
- (10) Niektoré trestné činy proti finančným záujmom Únie v praxi často úzko súvisia s trestnými činmi, na ktoré sa vzťahuje článok 83 ods. 1 zmluvy, ako aj právne predpisy EÚ založené na tomto článku. Znenie ustanovení by malo preto zabezpečiť súlad s týmito právnymi predpismi.

- (11) Vzhľadom na to, že finančné záujmy Únie môžu byť poškodzované alebo ohrozované aj konaním, ktoré možno pripísať právnickým osobám, tieto osoby by mali byť trestne zodpovedné za tie trestné činy vymedzené v tejto smernici, ktoré boli spáchané v ich mene.
- (12) V záujme zabezpečenia rovnocennej ochrany finančných záujmov Únie prostredníctvom opatrení s odradzujúcim účinkom v celej EÚ by mali členské štáty stanoviť aj určité druhy minimálnych sankcií a ich minimálnu výšku v prípade spáchania trestných činov vymedzených v smernici. Keďže výška sankcií by nemala presahovať to, čo je pre daný trestný čin primerané, mala by sa zaviesť hranica pre výšku škody v peňažnom vyjadrení, pod ktorou by dané konanie nebolo potrebné kvalifikovať ako trestný čin.
- (13) Táto smernica nemá vplyv na riadne a účinné uplatňovanie správnych opatrení. Pri ukladaní sankcií za spáchanie trestného činu uvedeného v tejto smernici možno v súlade s vnútroštátnym právnym poriadkom prihliadať v jednotlivých prípadoch na sankcie, ktoré nie sú rovnocenné trestnoprávnym sankciám. V prípade iných sankcií by sa mala v plnom rozsahu uplatňovať zásada *ne bis in idem*. Na základe tejto smernice sa ako trestný čin nekvalifikuje konanie, ktoré zároveň nepodlieha disciplinárnym sankciám alebo iným opatreniam ukladaným za porušenie úradných povinností, pokiaľ možno tieto disciplinárne sankcie alebo iné opatrenia na príslušné osoby uplatniť.
- (14) V prípade fyzických osôb by mali sankcie v závažnejších prípadoch zahŕňať aj trest odňatia slobody v určitej výmere. Tieto závažné prípady by mali byť pritom vymedzené na základe minimálnej výšky celkovej škody v peňažnom vyjadrení, ktorá bola v dôsledku spáchania trestného činu spôsobená rozpočtu Únie a prípadne inému rozpočtu. Zavedenie hornej a dolnej hranice trestnej sadzby trestu odňatia slobody je totiž nevyhnutným predpokladom na zabezpečenie rovnocennej ochrany finančných záujmov Únie v celej Európe. Vďaka minimálnej výmere trestu odňatia slobody v dĺžke šiestich mesiacov bude možné vydávať a vykonávať európsky zatykač v prípade trestných činov uvedených v článku 2 rámcového rozhodnutia o európskom zatykači, čím sa zabezpečí čo možno najúčinnnejšia justičná spolupráca a spolupráca v oblasti presadzovania práva. Tieto sankcie budú mať zároveň výrazný odradzujúci účinok na potenciálnych páchatel'ov v celej Európe. Prísnejšie sankcie by sa však mali ukladať v prípade, že bol trestný čin spáchaný zločineckou organizáciou v zmysle rámcového rozhodnutia Rady 2008/841/SVV²⁷.
- (15) Z dôvodu mobility páchatel'ov a príjmov pochádzajúcich z protiprávneho konania poškodzujúceho finančné záujmy Únie, ako aj z dôvodu komplexného charakteru následného cezhraničného vyšetrovania by mali všetky členské štáty určiť svoju súdnu príslušnosť a zároveň stanoviť pravidlá upravujúce premlčacie doby, aby mohli proti takémuto konaniu bojovať.
- (16) V záujmy zabezpečenia súdržnosti práva Únie a zachovania zásady, podľa ktorej nemožno byť potrestaný dvakrát za ten istý čin, je potrebné objasniť vzťah medzi sankciami podľa tejto smernice a iným príslušnými správnyimi opatreniami

²⁷ Ú. v. EÚ L 300, 11.11.2008, s. 42.

vyplývajúcimi z práva Únie. Vykonávaním tejto smernice by nemalo byť dotknuté uplatňovanie správnych opatrení, sankcií a pokút podľa právnych predpisov Únie.

- (17) Bez toho, aby boli dotknuté ostatné záväzky vyplývajúce z práva Únie, je potrebné vypracovať primerané ustanovenie upravujúce spoluprácu členských štátov s Komisiou v záujme zabezpečenia účinného boja proti trestným činom vymedzeným v tejto smernici, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, a to vrátane výmeny informácií medzi členskými štátmi a Komisiou.
- (18) Dohovor o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev z 26. júla 1995²⁸ a jeho protokoly z 27. septembra 1996²⁹ a 29. novembra 1996³⁰ by sa mali zrušiť a nahradiť touto smernicou.
- (19) Riadne vykonávanie tejto smernice členskými štátmi si vyžaduje aj spracovávanie osobných údajov príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, ako aj ich výmenu medzi členskými štátmi na jednej strane a medzi príslušnými orgánmi Únie na strane druhej. Spracovávanie osobných údajov na vnútroštátnej úrovni príslušnými vnútroštátnymi orgánmi by sa malo riadiť vnútroštátnym právnym poriadkom a malo by byť v súlade s Dohovorom Rady Európy o ochrane jednotlivcov pri automatizovanom spracovaní osobných údajov z 28. januára 1981 a s jeho dodatkovým protokolom (ETS č. 181). Výmena osobných údajov medzi členskými štátmi by mala spĺňať požiadavky rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV³¹. Spracovávanie osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie by malo byť v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov³², ako aj s uplatniteľnými pravidlami upravujúcimi dôverný charakter súdneho vyšetrovania.
- (20) Odradzujúci účinok, ktorý sa sleduje pri ukladaní trestnoprávnych sankcií, si vyžaduje mimoriadne obozretný prístup v otázke základných práv. Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie, a to konkrétne právo na slobodu a bezpečnosť, ochranu osobných údajov, slobodnú voľbu povolania a právo na prácu, slobodu podnikania, vlastnícke právo, právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces, prezumpciu neviny a právo na obhajobu, zásadu zákonnosti a primeranosti trestných činov a trestov, ako aj právo nebyť stíhaný alebo potrestaný v trestnom konaní dvakrát za ten istý trestný čin. Smernica má zabezpečiť úplné rešpektovanie uvedených práv a zásad a musí sa uplatňovať v súlade s nimi.
- (21) Táto smernica sa bude uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o zrušení imunit obsiahnutých v zmluve, Protokole o výsadách a imunitách Európskej únie, štatúte Súdneho dvora a v príslušných vykonávacích predpisoch, alebo podobné ustanovenia vo vnútroštátnom právnom poriadku.

²⁸ Ú. v. ES C 316, 27.11.1995, s. 48.

²⁹ Ú. v. ES C 313, 23.10.1996, s. 1.

³⁰ Ú. v. ES C 151, 20.5.1997, s. 1.

³¹ Ú. v. EÚ L 350, 30.12.2008, s. 60.

³² Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

- (22) Táto smernica sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté všeobecné pravidlá a zásady vnútroštátneho trestného práva, ktoré upravujú uplatňovanie a výkon trestu podľa konkrétnych okolností v jednotlivých prípadoch.
- (23) Vzhľadom na to, že cieľ tejto smernice nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov a z dôvodu jeho rozsahu a účinkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Hlava I: Predmet úpravy a vymedzenie pojmov

Článok 1 Predmet úpravy

V tejto smernici sa stanovujú nevyhnutné opatrenia v oblasti predchádzania podvodom a inému protiprávnemu konaniu, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, a boja proti nim a na tento účel sa vymedzujú príslušné trestné činy a sankcie.

Článok 2 Vymedzenie finančných záujmov Únie

Na účely tejto smernice „finančné záujmy Únie“ znamenajú všetky príjmy a výdavky, ktoré sú pokryté nasledujúcimi rozpočtami, ktoré pochádzajú z týchto rozpočtov alebo ktoré majú byť do týchto rozpočtov uhradené:

- (a) rozpočet Únie;
- (b) rozpočty inštitúcií, orgánov, úradov a agentúr zriadených na základe zmlúv alebo rozpočty nimi spravované a kontrolované.

Hlava II: Trestné činy v oblasti predchádzania podvodom poškodzujúcim finančné záujmy Únie a boja proti nim

Článok 3 Podvod poškodzujúci finančné záujmy Únie

Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby nasledujúce konanie, ak je úmyselné, bolo postihnutelné ako trestný čin:

- (a) pokiaľ ide o výdavky, akékoľvek konanie alebo opomenutie týkajúce sa:
 - i) používania alebo predkladania falšovaných, nesprávnych alebo neúplných výkazov alebo dokladov, ktoré majú za následok spreneveru alebo nezákonné

zadržiavanie finančných prostriedkov z rozpočtu Únie alebo z rozpočtov spravovaných Úniou alebo v jej mene;

- ii) neposkytnutia informácií v rozpore s konkrétnou povinnosťou s rovnakým následkom alebo
 - iii) zneužitia záväzkov alebo výdavkov na iné účely, než na ktoré boli pôvodne poskytnuté;
- (b) pokiaľ ide o príjmy, akékoľvek konanie alebo opomenutie týkajúce sa:
- i) používania alebo predkladania falšovaných, nesprávnych alebo neúplných výkazov alebo dokladov, ktoré majú za následok nezákonný úbytok zdrojov z rozpočtu Únie alebo z rozpočtov spravovaných Úniou alebo v jej mene;
 - ii) neposkytnutia informácií v rozpore s konkrétnou povinnosťou s rovnakým následkom alebo
 - iii) zneužitia legálne nadobudnutého zisku s rovnakým následkom.

Článok 4

Trestné činy súvisiace s podvodom poškodzujúce finančné záujmy Únie

1. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby poskytovanie informácií alebo opomenutie poskytnutia informácií verejným obstarávateľom alebo subjektom či orgánom udeľujúcim grant v prípade verejného obstarávania alebo postupu udeľovania grantu zahŕňajúceho finančné záujmy Únie, a to zo strany záujemcov alebo uchádzačov alebo zo strany osôb zodpovedných za prípravu ponúk v reakcii na výzvu na predkladanie ponúk alebo žiadosť o grant týchto účastníkov, alebo zo strany osôb, ktoré sú do tejto prípravy zapojené, bolo postihnutelné ako trestný čin, ak je toto konanie úmyselné a jeho cieľom je obísť pravidlá týkajúce sa oprávnenosti, vylúčenia, účasti a vyhodnotenia ponúk, alebo odchyliť sa od týchto pravidiel.
2. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby pranie špinavých peňazí v zmysle článku 1 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES³³ zahŕňajúce majetok pochádzajúci z trestnej činnosti, na ktorú sa vzťahuje táto smernica, bolo postihnutelné ako trestný čin.
3. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby nasledujúce konanie, ak je úmyselné, bolo postihnutelné ako trestný čin:
 - a) konanie zamestnanca verejnej správy, ktorý priamo alebo cez sprostredkovateľa požaduje alebo prijme výhody akéhokoľvek druhu pre seba alebo pre tretiu stranu, alebo prijme príslub takejto výhody, aby konal alebo aby sa zdržal konania v súlade so svojimi povinnosťami alebo pri výkone

³³ Ú. v. EÚ L 309, 25.11.2005, s. 15.

svojich funkcií spôsobom, ktorý poškodzuje alebo môže poškodiť finančné záujmy Únie (pasívna korupcia);

- b) konanie ktorejkoľvek osoby, ktorá priamo alebo cez sprostredkovateľa prisľúbi alebo poskytne výhody akéhokoľvek druhu zamestnancovi verejnej správy samotnému alebo tretej strane, aby tento zamestnanec verejnej správy konal alebo aby sa zdržal konania v súlade so svojimi povinnosťami alebo pri výkone svojich funkcií spôsobom, ktorý poškodzuje alebo môže poškodiť finančné záujmy Únie (aktívna korupcia).
4. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby úmyselné konanie zamestnanca verejnej správy, ktorý zaviazal alebo uhradil finančné prostriedky alebo vyčlenil či zneužije aktíva na iné ako zamýšľané účely s úmyslom poškodiť finančné záujmy Únie, bolo postihnutelné ako trestný čin (sprenevera).
5. Na účely tohto článku „zamestnanec verejnej správy“ znamená:
- a) akúkoľvek osobu, ktorá vykonáva verejnú službu pre Úniu alebo v členskom štáte či tretej krajine a ktorá zastáva úradnú funkciu v legislatívnom, správnom alebo súdnom orgáne;
 - b) akúkoľvek osobu, ktorá vykonáva verejnú službu pre Úniu alebo v členskom štáte či tretej krajine, ktorá nezastáva úradnú funkciu v takomto orgáne, ale ktorá je zapojená do správy finančných záujmov Únie alebo do rozhodovania o nich.

Hlava III: Všeobecné ustanovenia týkajúce sa trestných činov v oblasti predchádzania podvodom poškodzujúcim finančné záujmy Únie a boja proti nim

Článok 5

Podnecovanie, napomáhanie, nadržovanie a pokus

1. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby podnecovanie na trestné činy uvedené v hlave II a napomáhanie alebo nadržovanie pri nich bolo postihnutelné ako trestný čin.
2. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby pokus o spáchanie trestných činov uvedených v článku 3 alebo v článku 4 ods. 4 bol postihnutelný ako trestný čin.

Článok 6

Zodpovednosť právnických osôb

1. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby mohli byť právnické osoby uznané za zodpovedné za ktorýkoľvek z trestných činov uvedených v hlave II, ak ich spáchala v ich prospech akákoľvek osoba konajúca buď samostatne alebo ako člen orgánu právnickej osoby, ktorá má v tejto právnickej osobe vedúce postavenie, a to na základe:

- (a) právomoci zastupovať túto právnickú osobu;
 - (b) oprávnenia prijímať rozhodnutia v mene tejto právnickej osoby alebo
 - (c) oprávnenia vykonávať kontrolu v rámci tejto právnickej osoby.
2. Členské štáty prijímú zároveň nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby mohli byť právnické osoby uznané za zodpovedné v prípade, že zanedbanie dohľadu alebo kontroly osobou uvedenou v odseku 1 umožnilo spáchanie niektorého z trestných činov uvedených v hlave II v prospech tejto právnickej osoby osobou, ktorá je jej podriadená.
3. Zodpovednosť právnickej osoby podľa odsekov 1 a 2 nevylučuje trestné konanie proti fyzickým osobám, ktoré sú páchatelmi trestných činov uvedených v hlave II alebo sú trestne zodpovedné podľa článku 5.
4. Na účely tejto smernice „právnická osoba“ znamená akýkoľvek subjekt, ktorý má právnu subjektivitu podľa uplatniteľného práva, s výnimkou štátov alebo verejných orgánov vykonávajúcich štátnu moc a s výnimkou verejných medzinárodných organizácií.

Článok 7

Sankcie v prípade fyzických osôb

1. Členské štáty zabezpečia, aby boli trestné činy uvedené v hlave II postihnuteľné v prípade fyzických osôb účinnými, primeranými a odradzujúcimi trestnoprávnymi sankciami, a to vrátane peňažných trestov a trestu odňatia slobody podľa článku 8.
2. V prípade menej závažných trestných činov, pri ktorých škoda neprekračuje sumu 10 000 EUR a výhoda neprekračuje sumu 10 000 EUR, ktoré neboli spáchané za obzvlášť závažných okolností, môžu členské štáty ukladať iné ako trestnoprávne sankcie.
3. Odsek 1 sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté vykonávanie disciplinárnych právomocí príslušných orgánov vo vzťahu k zamestnancom verejnej správy.
4. Členské štáty zabezpečia, aby pri ukladaní sankcií za spáchanie trestného činu uvedeného v hlave II bolo možné prihliadať na sankcie inej povahy, ktoré nie sú rovnocenné trestnoprávnym sankciám a ktoré už boli danej osobe uložené za to isté konanie.

Článok 8

Výmera trestu odňatia slobody

1. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby trestné činy uvedené v článku 3 a v článku 4 ods. 1 a 4, s ktorými je spojená výhoda alebo škoda vo výške minimálne 100 000 EUR, boli postihnuteľné týmito sankciami:
- (a) trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby minimálne 6 mesiacov;
 - (b) trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby minimálne 5 rokov.

Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby trestné činy uvedené v článku 4 ods. 2 a 3, s ktorými je spojená výhoda alebo škoda vo výške minimálne 30 000 EUR, boli postihnutelné týmito sankciami:

- (a) trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby minimálne 6 mesiacov;
- (b) trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby minimálne 5 rokov.

2. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby trestné činy uvedené v hlave II, ktoré boli spáchané zločineckou organizáciou v zmysle rámcového rozhodnutia 2008/841, boli postihnutelné trestom odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby minimálne 10 rokov.

Článok 9

Druhy minimálnych sankcií v prípade právnických osôb

Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby právnická osoba zodpovedná podľa článku 6 podliehala uloženiu účinných, primeraných a odradzujúcich sankcií, ktoré zahŕňajú peňažné tresty a pokuty a ktoré môžu zahŕňať aj iné druhy sankcií, ako napríklad:

- (a) vylúčenie nároku na verejné dávky alebo pomoc;
- (b) dočasný alebo trvalý zákaz výkonu obchodnej činnosti;
- (c) uloženie súdneho dohľadu;
- (d) súdne rozhodnutie o zrušení právnickej osoby;
- (e) dočasné alebo trvalé zatvorenie prevádzok, ktoré sa použili na spáchanie trestného činu.

Článok 10

Zmrazovanie a konfiškácia

Členské štáty zabezpečia zmrazovanie a konfiškáciu príjmov a nástrojov z trestných činov uvedených v hlave II, a to v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady .../.../.. [o zmrazovaní a konfiškácii príjmov z trestnej činnosti v Európskej únii]³⁴.

Článok 11

Súdna príslušnosť

1. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na stanovenie svojej súdnej príslušnosti vo vzťahu k trestným činom uvedeným v hlave II v prípade, že:
- (a) trestný čin bol spáchaný úplne alebo sčasti na ich území alebo

³⁴ Bude prijatá na základe návrhu KOM(2012) 85.

- (b) páchatel' je ich štátnym príslušníkom.
2. V prípade uvedenom v odseku 1 písm. b) prijímú členské štáty nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby stanovenie ich súdnej príslušnosti nebolo podmienené skutočnosťou, že trestné stíhanie možno začať len na základe oznámenia obete v mieste spáchania trestného činu alebo na základe oznámenia zo strany štátu, na území ktorého bol trestný čin spáchaný.
 3. Členské štáty zabezpečia, aby sa ich súdna príslušnosť vzťahovala aj na situácie, keď k spáchaniu trestného činu došlo prostredníctvom využitia informačných a komunikačných technológií, ku ktorým bol prístup z ich územia.

Článok 12

Premľčanie pri trestných činoch poškodzujúcich finančné záujmy Únie

1. Členské štáty zabezpečia, aby minimálne počas piatich rokov od spáchania trestného činu uvedeného v hlave II a v článku 5 plynula premlčacia doba, počas ktorej je možné vyšetrovanie, trestné stíhanie, súdne konanie a vydávanie rozsudkov.
2. Členské štáty zabezpečia, aby minimálne počas desiatich rokov od spáchania trestného činu bolo prerušené plynutie premlčacej doby a aby začala plynúť nová premlčacia doba, a to na základe akýchkoľvek úkonov príslušných vnútroštátnych orgánov, a najmä faktického začatia vyšetrovania alebo trestného stíhania.
3. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby počas dostatočne dlhého obdobia v minimálnej dĺžke desiatich rokov od konečného odsudzujúceho rozsudku bolo možné vykonať trest, ktorý bol v nadväznosti na tento rozsudok uložený za trestný čin uvedený v hlave II a v článku 5.

Článok 13

Vymáhanie finančných prostriedkov

Vykonávaním tejto smernice nie je dotknuté vymáhanie súm neoprávnene vyplatených v dôsledku spáchania trestných činov uvedených v hlave II.

Článok 14

Súčinnosť s inými uplatniteľnými právnymi predpismi Únie

Vykonávaním tejto smernice nie je dotknuté uplatňovanie správnych opatrení, sankcií a pokút stanovených v právnych predpisoch Únie, najmä tých v zmysle článkov 4 a 5 nariadenia Rady č. 2988/95³⁵, alebo vo vnútroštátnych právnych predpisoch prijatých v súlade s osobitným záväzkom podľa práva Únie. Členské štáty zabezpečia, aby trestné konanie začaté na základe vnútroštátnych ustanovení, ktorými sa vykonáva táto smernica, nemalo vplyv na riadne a účinné uplatňovanie správnych opatrení, sankcií a pokút, ktoré nie sú rovnocenné

³⁵ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1).

trestnoprávnym sankciám a ktoré sú stanovené v právnych predpisoch Únie alebo vo vnútroštátnych vykonávacích ustanoveniach.

Hlava IV: Záverečné ustanovenia

Článok 15

Spolupráca členských štátov s Európskou komisiou (Európskym úradom pre boj proti podvodom)

1. Členské štáty a Komisia vzájomne spolupracujú v oblasti boja proti trestným činom uvedeným v hlave II. Na tento účel poskytuje Komisia potrebnú technickú a operačnú pomoc, ktorá príslušným vnútroštátnym orgánom umožní lepšiu koordináciu ich vyšetrovania.
2. Príslušné orgány členských štátov si môžu vymieňať informácie s Komisiou, s cieľom uľahčiť zistenie skutkového stavu a zároveň zabezpečiť účinný postup v prípade trestných činov uvedených v hlave II. Komisia a príslušné vnútroštátne orgány pritom vždy dbajú na požiadavku utajenia vyšetrovania a ochrany údajov. Členský štát môže teda v súvislosti s poskytovaním informácií Komisii stanoviť osobitné podmienky týkajúce sa použitia týchto informácií Komisiou alebo iným členským štátom, ktorému môžu byť tieto informácie postúpené.

Článok 16

Zrušenie dohovorov o trestnoprávnej ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev

Dohovor o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev z 26. júla 1995 a jeho protokoly z 27. septembra 1996, 29. novembra 1996 a 19. júna 1997 sa zrušujú s účinnosťou od [dátum uplatňovania podľa článku 17 ods. 1 druhého pododseku].

Článok 17

Transpozícia

1. Členské štáty prijímú a uverejnia najneskôr do [...] zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Tieto ustanovenia sa uplatňujú od [...].

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 18
Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 19
Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

za Európsky parlament
predseda

za Radu
predseda